

Křest a naplnění Duchem svatým

Texty na tento týden

1K 12,13; Ř 8,8.9; Ga 3,14; 5,16.17; Ju 1,18–21

Základní verš

„Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a ničil. Já jsem přišel, aby měly život a měly ho v hojnosti.“ (J 10,10)

Bible nás vybízí, abychom jako křesťané byli naplněni Duchem svatým. Bez něj totiž naše svědectví nemá velkou moc a náš křesťanský život by se stal jen obyčejným břemenem a trápením. Můžeme mít znalosti, schopnosti či výřečnost, ale bez Ducha svatého stejně nemůžeme žít životem podle Božího záměru. Bez Ducha svatého nebudeme prožívat jistotu spasení a nepoznáme radost, která je výsledkem služby našemu Pánu. Křesťané pak budeme jen podle jména – a to je příliš málo na to, abychom byli opravdovými křesťany.

Ježíš chce, abychom žili život v plnosti. Chce nám dát plnohodnotný a smysluplný život, který vychází od něj – Zdroje veškerého života. On je Stvořitelem a jedinou cestou k věčnému životu. „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne“ (J 14,6). Naplnění tohoto zaslíbení je možné jen v případě, že budeme prožívat společenství s Ježíšem – a k tomu je potřeba, aby se v našich životech projevoval Duch svatý.

Tento týden se budeme věnovat biblickému učení o křtu Duchem svatým a tomu, co znamená být naplněn Duchem a jak to můžeme poznat.

Křest Duchem svatým

Neboť my všichni, ať Židé či Řekové, ať otroci či svobodní, byli jsme jedním Duchem pokřtěni v jedno tělo a všichni jsme byli napojeni týmž Duchem. (1K 12,13)

Osobní studium

Jaké obřady souvisejí podle Mk 1,8 (Mt 3,11; L 3,16; J 1,33), Sk 1,5 a 11,16 se křtem Ducha?

V Novém zákoně se nachází jen sedm pasáží, v nichž je zmíněn křest Duchem svatým. Čtyři z nich odkazují na Jana Křtitele a napřimují pozornost čtenářů na Letnice. Tyto texty zdůrazňují, že Duch svatý byl dán, aby uvedl začátek „posledních dní“ dějin spasení.

Jan však na rozdíl od ostatních evangelií nepoužívá při zmínce o křtu Duchem budoucí čas. Místo toho používá v řečtině tvar, který ukazuje na pokračující platnost (J 1,33). Stejný slovesný tvar používá Jan Křtitel o několik versů dříve, když mluví o dalším důležitém Ježíšově poslání: „Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa“ (J 1,29). Ježíšova služba spočívá v tom, že na sebe bere hřích celého světa a dává nám Ducha svatého. O této zkušenosti se zmiňuje i Petr ve svém kázání o Letnicích: „Obrátte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého“ (Sk 2,38). Je potřeba prožívat obě zkušenosti – odpuštění hříchů a přijetí Ducha svatého. Stejná událost je vzpomenua i v souvislosti s věřícími v domě Kornélia (Sk 10,43.44). Křest vodou je někdy nazýván jako křest pokání (Sk 19,4). Když činíme pokání ze svých hříchů a jsme pokřtěni v Ježíšově jménu, dostáváme i Ducha svatého (Sk 2,38.39).

V Novém zákoně křest a přijetí Ducha svatého patří k sobě. Ukazují na naše nové narození. Při křtu se ztotožňujeme s Kristem a On nám dává Ducha svatého, abychom mohli žít v jeho moci a nést dobrou zprávu. Křest Duchem svatým není nějakým dodatečným dílem milosti v nějaké pozdější etapě křesťanského života, kterou někteří spojují s přijetím záračných darů.

V 1K 12,13 nemá apoštol Pavel na mysli jedinečnou zkušenost Letnic, ale zkušenost všech věřících. Říká, že jsme všichni pokřtěni jedním Duchem do jednoho těla (církve) a všichni jsme napojeni na téhož Ducha. Pavel zde zdůrazňuje jednotu. Klíčové je slovo „všichni“. Dává také do souvislosti začlenění věřících do Kristova těla se křtem Duchem svatým.

Aplikace

Jaká je tvoje zkušenost se křtem Duchem svatým? Co Duch svatý znamená pro tvůj život? Jak by vypadal tvůj život, kdyby Duch svatý nečinil ve tvém životě své dílo?

Být naplněn Duchem svatým

⁸Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu. ⁹Vy však nejste živi ze své síly, ale z moci Ducha, jestliže ve vás Boží Duch přebývá. Kdo nemá Ducha Kristova, ten není jeho. (Ř 8,8.9)

¹⁸A neopíjejte se vínem, což je prostopášnost, ¹⁹ale plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalo-zpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce. (Ef 5,18.19)

Osobní studium

Co znamenají pojmy „když ve vás přebývá Duch“ či „být naplnění Duchem“ (Ř 8,9; Sk 13,52)? Jak se naplnění Duchem svatým může stát v našich životech realitou?

Když se při křtu odevzdáme Kristu, měla by se v našem životě projevat moc Ducha svatého. Je potřebné, abychom byli naplnění Duchem. V Novém zákoně se nachází mnoho textů, které popisují, jak byli lidé naplnění Duchem (L 1,41.67; Sk 2,4; 4,8.31; 9,17; 13,9). Když apoštol Pavel mluví o přebývání Ducha svatého v životě člověka, vyjadřuje tím skutečnost, že se zcela podřídil Bohu a je otevřený jeho vlivu a vedení Duchem svatým, aby se v jeho životě mohlo uskutečňovat Boží dílo.

V Ef 5,18.19 apoštol Pavel používá dva příklady toho, kdy člověk může žít a jednat „pod vlivem“. Pokud dáme přednost vlivu alkoholu, negativně to ovlivní naše myšlenky a činy. Když však budeme naplnění Duchem svatým, vystavíme každou část našeho života jeho proměňujícímu vlivu a naše myšlenky a jednání budou odrážet Ježíše.

Ducha svatého dostáváme prostřednictvím aktivního naslouchání poselství víry (Ga 3,2), přijímáme ho vírou (Ga 3,14) při našem křtu (Tt 3,5.6). Když v nás Duch svatý přebývá, tak se jedná o každodenní proces. Nemůžeme žít jen z působivé zkušenosti, kterou jsme někdy prožili. Každý den potřebujeme být naplnění Duchem svatým, protože každý den přináší nové výzvy.

Verš ve Sk 13,52 je někdy překládán tímto způsobem: „Ale učedníci byli naplnění radostí a Duchem svatým.“ Slovo „naplnění“ má však v řečtině nedokonavý tvar, který vyjadřuje pokračující proces. Dobře to vystihuje tento překlad: „A učedníci byli stále naplňováni radostí a Duchem svatým“ (Sk 13,52; ČSP). Být naplněn Duchem svatým není jednorázová událost. Každý máme zvát Ducha svatého do našeho života, každý den se máme otvírat jeho vlivu a každý den ho přijímat. Jen tak můžeme žít životem, který pro nás Bůh připravil.

Být naplněn Duchem svatým neznamená, že ho mám stále víc. Spíše to odkazuje na skutečnost, že mu více patřím a že stále větší část mého života je naplněna jeho přítomností. Jen pokud každý den odevzdávám všechny oblasti svého života Duchu svatému, může být můj život a mé činy oslavou Boha.

„Chtěla bych vás upozornit na skutečnost, že pokud ve vašich srdcích ve víře přebývá Kristus, přijali jste vlastně Ducha svatého. Každý, kdo přijal Ježíše jako svého osobního Spasitele, přijímá i Ducha svatého, aby ho vedl, posvěcoval ho, radil mu a vydával mu svědectví o Bohu.“ (14MR 71)

Aplikace

Jak bys nějakému svému příteli vysvětlil, co znamená být naplněn Duchem svatým? Jak to funguje ve tvém životě?

Předpoklady pro přijetí Ducha svatého

To proto, aby požeňání dané Abrahamovi dostaly v Ježíši Kristu i pohanské národy, abychom zaslíbeného Ducha přijali skrze víru. (Ga 3,14)

Osobní studium

V Bibli jsou obsaženy určité předpoklady, na jejichž základě v nás může Duch svatý přebývat.

Co je podle Sk 2,37.38 podmínkou přijetí Ducha svatého?

Jednou ze základních předpokladů přijetí Ducha svatého je pokání. Pokud slyšíme Boží slovo, probouzí se v nás svědomí a vede nás k uvědomění si naší hříšnosti a ztracenosti. Opravdové pokání je víc než jen lítost nad děsivými důsledky hříchu. Pokání přináší změnu srdce i mysli. Teprve pak vidíme, čím hřích opravdu je: ohavné zlo a obludná vzpoura proti Bohu. Právě pokání můžeme prožívat jen tehdy, když dovolíme, aby se nás dotkla Boží láska: „Či snad pohrdáš bohatstvím jeho dobroty, shovívavosti a velkomyšlnosti, a neuvědomuješ si, že dobrotivost Boží tě chce přivést k pokání?“ (Ř 2,4).

Proč nemůžeme podle Ga 3,14 a Jk 1,6–8 přijmout Ducha svatého, aniž bychom důvěřovali Božímu slovu?

Ježíš zaslíbil, že nám pošle „jiného Utěšitele“ – Ducha svatého. Tento zaslíbený dar přijímáme prostřednictvím víry. Pokud však zpochybňujeme Boží zaslíbení a nedůvěřujeme jeho slovu, jsme „rozpolceni“. „Ať si takový člověk nemyslí, že od Pána něco dostane“ (Jk 1,7). Víra je víc než jen rozumový souhlas. Víra hledá Boží vůli pro náš život, učí nás důvěřovat Bohu, že dodrží své slovo – ať už se okolo nás bude dít cokoliv.

Proč je podle L 11,8–13 tak důležitá vytrvalá modlitba?

Bůh nám chce dát Ducha svatého. Bůh je dobrý, shovívavý a velkorysý – mnohem víc, než my k vlastním dětem. Naše vytrvalá modlitba nemění jeho názor na nás. Modlitba mění nás a uvádí nás do Boží blízkosti. Modlitba nestahuje Boha dolů k nám, ale povznáší nás k němu. Naše modlitby také odhalují naše odhodlání a připravují nás pro přijetí darů, které nám Bůh chce dát.

Aplikace

Jak můžeš být ve svém modlitebním životě upřímnější, horlivější a odevzdanější? Proč je tak důležité mít takový modlitební život?

Nechat se vést Duchem svatým

¹⁸*Neboť vám říkali, že v posledním čase přijdou posměvači, žijící bezbožně podle svých vášní. ¹⁹To jsou ti původci roztržek; jsou pudoví a nemají Ducha Božího. ²⁰Ale vy, milovaní, budujte svůj život na přesvaté víře, modlete se v Duchu svatém, ²¹uchovejte se v lásce Boží a očekávejte milosrdenství našeho Pána Ježíše Krista k věčnému životu. (Ju 1,18–21)*

Osobní studium

Co je podle Sk 5,27–33 předpokladem pro přijetí Ducha svatého?

Bůh chce dát Ducha svatého každému člověku. Podobně jako tomu bylo v minulosti, tak i dnes je důležitou podmínkou podřízení se Bohu. V Písmu jsou láska a poslušnost propojeny, skutečná víra se vždy projevuje poslušností vůči Bohu. Pokud Bohu důvěřujeme z celého srdce, pak budeme žít podle jeho příkázání. Ježíš řekl: „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo“ (J 14,23). Poslušnost je rozhodnutím, že budeme následovat Boží vůli, která je vyjádřena v jeho zákoně. Pokud pravdivě vyznáváme, že Ježíš je naším Pánem, pak žijeme podle jeho vůle (L 6,46). Jan napsal: „Kdo říká: ‚Poznal jsem ho‘, a jeho příkázání nezachovává, je lhář a není v něm pravdy. Kdo však zachovává jeho slovo, vpravdě v něm láska Boží dosáhla svého cíle. Podle toho poznáváme, že v něm jsme“ (1J 2,4.5). To jsou silná slova. Jan však pokračuje: „Kdo zachovává jeho příkázání, zůstává v Bohu a Bůh v něm; že v nás zůstává, poznáváme podle toho, že nám dal svého Ducha“ (1J 3,24). Pokud žijeme podle Božího slova, budeme ve své mysli prožívat pokoj.

Jak se podle Ju 1,18–21 projevuje život bez Ducha svatého? A jak se projevuje život člověka, který touží po naplnění Duchem svatým?

V našich životech nemůže hořet plamen Ducha svatého, pokud jsou pro nás nejdůležitější světské hodnoty. Duch svatý velmi citlivě vnímá přítomnost každého hříchu, nespoutanosti a hýření v našich životech. Potřebujeme proto být ve spojení s Bohem prostřednictvím modlitby a přebývat v Boží lásce. Jen tak můžeme být uchráněni od nečistoty a naše životy mohou být naplněny Duchem síly, lásky a rozvahy (2Tm 1,6.7). Abychom se stali takovými, jakými nás chce Bůh mít, tak to často vyžaduje ten nejtěžší zápas – boj s naším „já“. V tomto zápase však nemůžeme zvítězit vlastní silou. Výsledek tohoto boje závisí na našem rozhodnutí podřídit se vedení Ducha svatého. Nesmíme dovolit, aby o směřování našeho života rozhodovalo naše „tělesné“ smýšlení. Rozhodnutí je na nás.

Aplikace

„Nejvíce dobra vykoná ten, kdo nade vše miluje Krista. Nemyslí na sebe, nechává se vést Duchem svatým, žije život cele zasvěcený Bohu a jeho prospěšnost je potom nekonečná.“ (DA 250.251; TV 155) Jak můžeš aplikovat tato slova do svého duchovního života?

Kdo je v centru mého života?

**¹⁶Chci říci: Žijte z moci Božího Ducha, a nepodlehnete tomu, k čemu vás táhne vaše přirozenost.
¹⁷Touhy lidské přirozenosti směřují proti Duchu Božímu, a Boží Duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte to, co dělat nechcete. (Ga 5,16.17)**

Osobní studium

Jaký je podle Ga 5,16–26 a Ef 5,1–9.17–20 rozdíl mezi sobeckým životem a životem naplněným Duchem svatým?

Život člověka, který nežije pod vedením Ducha svatého, se výrazně liší od života a hodnot člověka, který je naplněn Duchem svatým.

Člověk zaměřený na sebe	Člověk vedený Duchem svatým
Touží po tom, co je hříšné a co odmítá Bůh.	Touží po tom, co je duchovního rázu a co se líbí Bohu.
Ovládají ho hříšné touhy.	Vede ho Duch svatý.
Zneužívá svoji svobodu a nechává se zotročit hříchem.	Je vysvobozen z otroctví hříchu a je povolán k tomu, aby prožíval svobodu v Kristu.
Neposlouchá Boží vůli.	Hledá a podřizuje se Boží vůli.
Naplnuje vlastní přání a touhy.	Myslí na druhé, slouží jim.
Nese ovoce hříchu.	Nese ovoce Ducha svatého.
Neuvědomuje si potřebu odpuštění, je sám na sebe pyšný.	Uvědomuje si potřebu odpuštění, oslavuje Ježíše za to, co v jeho životě udělal.

Život člověka, který je naplněn Duchem svatým, charakterizuje z lásky plynoucí poslušnost vůči Bohu a projevy milosrdenství a soucitu vůči druhým (2K 5,14). Když Bůh změnil náš život, když jsme dostali nové srdce, tak se změnila naše hodnoty a jednání. Nechceme už žít podle sebe, ve vlastní síle, ale v podřízení se Duchu svatému (Ga 3,3).

Sami se nemůžeme změnit. Nemáme sílu k tomu, abychom se změnili, protože hřích je v nás hluboce zakořeněn. Obnovující moc ke změně přichází pouze od Boha. Vnitřní změna člověka je možná jen skrze proměňující dílo, které v nás činí Duch svatý. Nejde o vnější změnu, o upravení nějakého návyku. To z nás křesťany neudělá. Změna se musí odehrát v našem srdci, které obnoví Duch svatý.

Je to celoživotní proces. Na této cestě budeme prožívat vrcholy i pády, ale Bůh zaslíbil, že když se mu podíříme, bude v nás konat své dílo: „Jsem si jist, že ten, který ve vás začal dobré dílo, dovede je až do dne Ježíše Krista“ (Fp 1,6).

Aplikace

Ve kterých oblastech tvého života se projevuje sobectví a zaměření na sebe? Které oblasti tvého života odrážejí dílo, které v tobě koná Duch svatý? Co ti tvoje odpověď napovídá o rozhodnutích, která potřebuješ udělat?

Podněty k zamyšlení

Je přirozené, že se lidé snaží mít svůj život pod kontrolou. Většinou chceme všemi prostředky dosáhnout toho, na čem nám záleží. Křesťan však nemusí řešit tento problém. Bůh chce, abychom se mu – svému Stvořiteli a Vykupiteli – úplně odevzdali. Zná nás a miluje více než kdokoliv jiný. Když se mu odevzdáme, dáme mu možnost, aby jednal v našich životech. Když se rozhodneme podřídit svou vůli Duchu svatému, budeme prožívat pokoj a velké množství možností být požehnáním pro druhé. Musíme však chtít, aby se Boží moc projevila v našich životech. Bůh se nám nevnučuje. Abychom se mohli rozhodnout mezi dobrem a zlem, potřebujeme mít svobodu. Abychom mohli prožívat úplnou svobodu v Kristu, musíme vědět, co to znamená „opustit“ (naše staré hříchy a cesty) a „setrvat“ (v moci Ducha svatého). Pokud chceme prožívat opravdovou svobodu, musíme se podřídit vlivu Ducha svatého. Naše svoboda totiž vyplývá z toho, že budeme osvobozeni od okovů hříchu, které nás svazují a vedou ke smrti. Když se podřídíme Bohu a otevřeme svá srdce pro Ducha svatého, pak už nejsme odsouzeni (Ř 8,1), ale „neřídíme se svou vůlí, nýbrž vůlí Ducha“ (Ř 8,4). To je jediná skutečná svoboda, kterou jako hříšné a padlé bytosti můžeme prožívat.

Otázky k rozhovoru

- 1. Někteří lidé si svobodu představují tak, že si mohou dělat, co chtějí. V čem je tento názor z křesťanského pohledu chybný? Jak je v Bibli definována skutečná svoboda (Ž 119,45; L 4,18; J 8,34–36; 2K 3,17; Ga 5,1)?*
- 2. Proč je tak důležité svěřit svůj život do rukou Boha, aby v nás mohl přebývat Duch svatý? Co můžeme udělat pro to, aby v nás mohl působit Bůh a mohli jsme se stát požehnáním pro druhé?*
- 3. „Život křesťana není úpravou či vylepšením starého života, je to úplná změna charakteru. Člověk umírá sám sobě a hříchu a zároveň povstává k novému životu. Takovou změnu může přinést jen mocné působení Ducha svatého.“ (DA 172; TV 105) Uvažujte společně o důsledcích těchto slov.*
- 4. Porovnejte, jak se liší život sobeckého člověka od života člověka naplněného Duchem svatým (podle tabulky na čtvrtku). Přemýšlejte o tom, co může být největším požehnáním života, který je naplněn Duchem svatým.*